

ΚΡΗΤΗ

Στην ωραιότερη παραλία της Κρήτης άραξε ο αρχαιότερος Κρητικός...

Η Κρήτη είναι ένα νησί, που ακόμη δεν έχει προβληματίσει όσο θα της έπρεπε τους επιστήμονες... Έξω από το χωριό **Ασώματος**, στο τέλος του **Κουρταλιώτικου φαραγγιού**, υψηλά, σε γυμνό βράχο, αγναντεύει στωικά το Νότιο Κρητικό Πέλαγος μια μονή... **Η ΙΜ Πρέβελν**, κτισθείσα μάλλον από κάποιον ομώνυμο φεουδάρχη, με καταγωγή από τον Άρδακτο... Οδεύουμε από τον Ασώματο προς την ΙΜ Πρέβελν, μέσα σε καταπράσινο τοπίο. Στα μισά, συναντάμε ένα παλαιό πέτρινο γεφύρι. Στάση για έναν καφέ στο εξοχικό κέντρο. Η αριστερή διακλάδωση του δρόμου (προς Δρυμίσκο) είναι ένας βατός χωματόδρομος (περνά μπροστά από το καφέ) και σχετικά φαρδύς οδηγεί – δια μέσου δεύτερου στενού πέτρινου γεφυριού και του Φαραγγιού των Χελιδονιών - στην περιφημη πλατειά παραλία Πρέβελν. Εκεί θα συναντήσετε πλέον μια ταβέρνα, ένα καφέ και ένα μικροπαντοπωλείο, που κάνουν την ζωή των επισκεπτών πιο εύκολη. Απ' την παραλία αυτή, μονοπάτι δεξιά επί βράχων (το πολύ 10' πεζή), οδηγεί στο ειδικότερο, ίσως, τοπίο της Νότιας Κρήτης, την **λίμνη Πρέβελν** (ή **Μέγα Ποταμό**), στις εκβολές του ποταμού Κουρταλιώτη!.. Έτσι ο άλλοτε απρόσιτος τόπος έγινε ελετός και με ΙΧ... Από το προαναφερθέν γεφύρι, ο δρόμος συνεχίζει ευθεία, προς την ΙΜ Πρέβελν. Περνά έπειτα από λίγο από την παλαιά μονή Πρέβελν, του Αγ. Ιωάννου Προδρόμου ή Κάτω Μονή Πρέβελν, την οποία αφήνει αριστερά. Και ο ασφάλτινος δρόμος οδηγεί κατ' ευθείαν στην μονή. Λίγο πριν ένα Μνημείο Ελευθερίας, με θέα τα νησίδα Παξιμάδια. Η αν-

δρική μονή, εκτίσθη τον 16^ο-17ο αι. και είναι αφιερωμένη στον άγιο Ιωάννη τον Θεολόγο. Ο ναός του αγ. Ιωάννου είναι δίκλιτος. Εκτίσθη το 1836. Κατεστράφη το 1866. Γύρω στο 1900 εκτίσθη το ηγουμενείο, που περιβάλλεται από 20 κελλιά (ενώ το παλαιό ηγουμενείο είναι τώρα ξενών). Ο ναός ανακαινίσθηκε το 1911. Λίγο πριν την μονή, ασφάλτινος δρόμος αριστερά οδηγεί σε ένα πλάτωμα, απ' όπου κατεβαίνοντας λίγα σκαλοπάτια, μπορεί κανείς να έχει πανοραμική θέα σε όλην την νότια ακτογραμμή της Κρήτης, αλλά και στις περίφημες εκβολές του Κουρταλιώτη. Θέα απεριγράπτη! Η νήσις στην λουρακίτη θάλασσα, πόθος Αυτό το τοπίο, που έχει χαρακτηριστεί από τα ωραιότερα της Ευρώπης, φαίνεται να ζήλεψε και ο homo erectus (;) και άραξε εδώ για να κάνει τα μπάνια του, πριν 130.000 χρόνια... Ο αρχαιολόγος καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης στο Κολλέγιο Providence του Ροντ Άιλαντ, **Θωμάς Στράσσερ**, που διενήργησε ανασκαφές στα ΝΔ. παράλια της Κρήτης (2008-2009) στην ετήσια συνάντηση των επιστημόνων του Αμερικανικού Ινστιτούτου (7.1.2010) ανέφερε αρχαιολογικά ευρήματα εργαλείων εκείνης της μακρινής εποχής στο φαράγγι της Πρέβελνς... Συνολικά αναφέρθηκαν 9 τοποθεσίες της ΝΔ. Κρήτης, όπου βρέθηκαν εργαλεία αυτής της εποχής, κυρίως λίθινα και δίκωπα, που χρησιμοποιούνταν από τους προϊστορικούς ανθρώπους για να κατασκευάζουν απλές ναυτικές κα-

ΦΩΤΟ: Γ. ΛΕΚΑΚΗΣ

τασκευές (έως και λέμβους), με τις οποίες, ίσως, να έφθαναν έως και την Β. Αφρική! Διότι ο καθηγητής ισχυρίσθηκε πως ο άνθρωπος εκείνης της εποχής ε γνώριζε από ναυτιλία. (Παρόμοια εργαλεία που έχουν βρεθεί στην Αφρική έχουν χρονολογηθεί στα 300.000 χρόνια πριν από σήμερα). Γνωρίζουμε ότι ο άνθρωπος έφθασε εκ Πελοποννήσου στις ακτές της Βόρειας Κρήτης χρησιμοποιώντας πλοίαριο, τουλάχιστον 50.000 χρόνια πριν από σήμερα. Μένει να εξακριβώσουν οι επιστήμονες εάν ταξείδευε παρυσυρόμενος από τα κύματα ή εάν συνειδητά ανοιγόταν στην θάλασσα... Όπως και να έχει, η εποποιία του ανθρώπου στην θάλασσα τώρα πλέει στα βαθεία... Σημειώνουμε επίσης, πως, επισήμως, ο αρχαιότερος οργανωμένος οικισμός στην Κρήτη έχει χρονολογηθεί στο 9000 π.Χ. Ενώ ανασκαφή (της αρχαιολόγου Ελ. Παναγοπούλου στον Πλακιά Κρήτης) έφερε στο φως ανθρώπινα εργαλεία, ίσως, ηλικίας 700.000 χρόνων πριν από σήμερα... Και η ιστορία, όσο θα προχωράνε οι έρευνες, θα πηγαινέι όλο και βαθύτερα στον χρόνο... Κι αυτό είναι μόνο η αρχή... Ο κρύφος της Ιστορίας, τώρα αποκαλύπτεται και οι όποιες σκευωρίες αργά ή γρήγορα θα αποκαλυφθούν...

